

ПОЛИТИЧЕСКАЯ ҮӨРЭХХЭ — КҮННЭТЭ БОЛБОМТОНУ

ВАРЫ ДОНДУЛАР ПРОЛЕТАРИЯДАРА, ХОЛВОУНГ

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУЛААБЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭННЭТТӨР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОНУЛААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чуралчын районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1931 снл алтынны
15 күнүттэн тахсар

№ 33 (4147)

1972 снл. Кулун тутар 16 күнэ
ЧЭПНИЭР

Сынаата
2 харчы

ЗНАМЯНАН, эргинэн үлэниттэрэ

Куоталаһылаах үс оройуон эргинэн үлэниттэрин 1971 сыллаабы социалистическай куоталаһылаах түмүктүннэ. Табаарыстар Ермолов А. А., Новиков И. В., Петров И. С. салайааччылаах сэттэлини иһилээх делегациялар түмүгү Чуралчы салионньэтигэр таһаардылар.

Пятилетка бастагы сылын үс оройуон эргинэн тэрилтэлэрэ былааннарын бары аһара топороннор түмүк улахан эрийсиһээх буолла. Чуралчы райсоһа общественнай аһылык былаанын 143,5, куукуна бародууксуйатын оҥоһуутун былаанын 152,5 төлөрөн, уолсай түмүктүнэн 203,8 өчкөнү ылан бастагы миэстэбэ табыста, үс оройуон эргинэн үлэниттэрин ка-

ла сылдыар Кыһыл Знамятын уонна харчынан бириэниэтин ылаа. 199,8 өчкөнү ылбыт Амма райпота инкии миэстэни ылаа. Оттон Ален-сөөсөһэй райпота 146,2 өчкөнү ылан үһүс миэстэбэ хаалла.

Делегациялар 1972 сылга Саха АССР уонна ССРС төрүттэммиттэрэ 50 сылларын чизһигэр социалистическай куоталаһы дуоһабырын түһүрбөн илии баттастылар. Сыл аһардаах куоталаһы Саха АССР 50 сыллаах юбилейын чизһигэр аһаһа.

А. ИЛЬИН,
бигиһи общ. кэрр.

Официальная отдел

БЫЛААНЫ ХАЛБАНГА СУОХ ТОЛОРУОХХА

Оройуон хаһайыстыбаларыгар эти, үүтү государствоба туттарыгы уонна түүлээби бултааһын 1972 снл бастагы кварталлаабы былааннара тохтор кутталга киирбиттэрин туһунан

ССКП райкомун бюрота тһа хаһайыстыбатын бародуукталарын соротуонкалааһын уонна хаһайыстыба государственнай инспектора таб. Макарова Е. М. информациятын иһтөн дүүлэстэ.

Кулун тутар 10 күнүгүгүрү тургутууна государствоба үүтү туттарыы былаана 52,8, түүлээх бултааһын былаана 33,9 эрэ бириэһинэн түөллүлэр.

Эрэллэри Эриетин аатынан колхоз кулун тутар ыйга бири да центнер үүтү, ол иһигэр 20 тонна төгөрүлүбүт үүтү туттарбата. Ленна аатынан колхоз бу ый 10 хонугар 28 эрэ центнер үүтү туттарда. Үгүс арыы сыхтарэ туһуу үүттэригэр кинтанциялар бириэһэтигэр струлуубаттар. Одьууун, Лахалды, Мырыла, Арыылаах участкаларыттан, фермаларыттан үүт туттарылыытын туһунан бу күнүгэ дьэри кинтанция киирө илик.

Бу дьыл икки бастагы ыйыгар ааспыт снл бу кэмнээгэр аалэвойуна 15 тонна үүт өрдүк мааһытын үрдүкөн, государствоба ити аһыкка 64 тоннаан итэбэс үүт туттарылыына.

Түүлээби тыаттан бултааһын государственнай былаана тохтон иһэр. Оройуон үрдүнэн бу күнүгэ 7470 снл. сууналаах эрэ түүлээх туттарыллан былаан 33 бырыһиан туолла. Хаһайыстыбаларга 44 эрэ кадровай булчуттар булуутлар. Бултааһын түүлээби хомуйуу, туттарыыга хаһайыстыбалар салайааччыларын, нэһиликтэр Советтарын исполкомнарын хонтуруолаара ыраарынан ситэтэ суох, кинилэр бу бопһуруоска сөптөөх болгомотолору уонна кыһамныларын уурбаттар.

Эт-үүт оройуоннаабы комбината (директор таб. Григорьев Н. П.) хаһайыстыбалар үүтү бириэһэтигэр туттарыыларын быастар мөлөхтүк тэрийэр. Субуруускай аатынан сөүхө Сылан отделинетын арыытын сыаба баччааһа дьэри аһыла илик.

Райком бюрота үүтү, эти государствоба туттарыы 1972 снл бастагы кварталлаабы бы-

лаанан чуус-устар ый 1 күнүгэр дьэри баччааһын кээһийинэн булчутчу толорууну хааччылаларыгар бары хаһайыстыбалар салайааччыларын, парткомнар, маһнайгы сүһүөх партиянай тэрилтэлэр секретардарын, нэһилик Советтарын исполкомнарын председателэрин абаһиһэстэтэ.

Хаһайыстыбалар	Үүт (тонна)	Эт (цент.)
Субуруускай совхоз	160	110
Эрэллэри Эриетин	165	—
Каллини	42	—
Кари Маркс	49	23
Ленни	70	193
Оройуон үрдүнэн	486	326

Бюро бастагы кварталга түүлээх бултааһын былаанын толорор эһи дьаһаллары иһаларыгар хаһайыстыбалар салайааччыларын, нэһиликтэр Советтарын, партиянай тэрилтэлэр секретардарын, соротуонкалыыр тэрилтэлэр салайааччыларын, ити иһигэр Субуруускай аатынан совхоз директорын солбулааччы таб. Нестинков В. Е. 10 тһн. снл-и итэбэс суох сууналаах түүлээби бултаан туттарыы хааччыларыгар абаһиһэстэтэ.

Гайком бюрота тыаһаабы арыы сыхтарын бириэһэтигэр үлээтөн үүтү миэстэлэргэ быастаах суох тутар туһунан оройуоннай директивнай органнар ыймаһарын толорботуун иһин, эт-үүт оройуоннаабы комбинатын директори таб. Григорьев Н. П. кытаанахтык сэмалатэ уонна 3 хонук иһинан Сылан отделинетын арыытын сыаһын астарарыгар, бу ый 17 күнүгэр дьэри туттарылыыбаһа хаалыт тоһ үүттэри тутан бүтэрэригэр, үүтү сүөгөйдөөн туттарыыны таһаарбаттарыгар таб. Григорьев Н. П. сөрүдэхтэата.

Бу уураах туолуутун хонтуруола тһа хаһайыстыбатын управлениетыгар, тһа хаһайыстыбатын бародуукталарын соротуонкалааһын уонна хаһайыстыба госинспекциятыгар сүктөрүлүннэ.

СИР БАРЫ УҢУКТАРЫГАР

таһынан биэс тыһымча таһаарас таһар массовналары оторон таһаарарга социалистическай абэһиһэстэтэ илиинна.

Билэтин бары участкалары сыллаабы былааны олсынны 27 күнүгэр дьэри толорон тһидэр илии социалистическай куоталаһын кизһини тэһиһэ.

Автомобиллары хомуйар донна барэбизэрхалиыр корпус сүрүн конвейерыттан күн эһин «ЗИЛ-130» дьиз хаһайыстыба аһаһаах сүрүһүн таһаарас тһидэр массовналар тһидэлэр. Кинилэр бигиһи дойдубут бары уһунарарыгар донна тас дойдубуттар аһаарыллаллар.

СНИМОНКА: «ЗИЛ-130» автомобиллары тһидэр снл платформалар тһидэр.

В. СОБОЛЕВ фотога.
ССТА фотохрониката.

МОСКВА. Лихачев аатынан автомобильнай завод коллектив оторон таһаарыы кэриһинэн биэс сыллаабы былааны 1975 сыллаахха сэттинны 7 күнүгэр толорон тһидэрэ уонна яһиһиһэтигэр былааны

Болтонгоооу партийнай тэрилтэ үлэтин опытыттан

А. ТУРАНТАЕВ.

БҮЧЧАТ БИЛИЭХТЭЭХ, ҮТҮКТҮАХТААХ

Дахьлаахка маны тэгэ, бо-
жественнай бэрээдэги бөөрөгө
түүгэ араас хайысхалаах үлэ
мытылларын үрдүнэн оройуон-
га бэрээдэги көһүн салтым тах-
саа хайылында. Үгүстүк

Пневмония тал элпит угус таваарыстар эссе бири ордук тодоролон мидылар. Ол эдер ычакка-Сокуону уерэтинге уонна ытхытыыр буолуу тыа-ныгар витинге хавнык да үлэ

С. ЗВЕРСТОВ.

ССКП Мирный куораттаа-
ры комитетын бастааы се-
кретара тап. Басанец В. И.
аамаас үлэтин, Мирный куо-
рат тутуутун, кини сайдан
ийиштин туһунан көпөсөтө.
ССКП обкомун пропаганда
уонна агитацияга отделение
сэбиэдиссэйэ тап. Аргунов
И. А. тыл эттэ. Харда тылы
колхоз бырабылманын
председатели сөзүбүлүччү.

Төрдүс хүмүүнлэгээр ма-
ныгтар намы Алексей
ской ордонго аймилгалы-
лар.

Н. ФЕДОРОВ.

Колхозка 15 гектарга бээзмөнөнт үчүгэй бјордоох, ньолотууга тута чугас дэргээнэ чүгөһигар нэлэм биир сир булала илэк буолан, бийлэмиз хартуоппуйу 2 сирга ыһарга быһа быһаарыллыбыт. Итинтэ 8 гектар эрэ сирга сайын уу

«Саға олох» хаһыат общ.
корреспондента.

ПОЭТ АЛЕКСЕЙ БРОДНИКОВ САҢА ХОҢООННОРО

САЙЫЛЫГЫМ СИБЭКИТЭ

Аан дөйдүм
Айылым туонатыгар
Араас далбарыгар,
Араас өгүнөөх,
Айгыр сибэки
Айылан үүнэрэ
Алыс да эбит.

Сир Ийэм
Синитөөх буюругар
Сита түспөн,
Сибэки от
Силгилээн,
Сипейнэ турара
Сөргөх да эбит.

Ханна да тийиним,
Ханна да сымдыым,
Хардым ахсын,
Харахтар умайар,
Хайрахтаах быарбын
Хамсатар,
Хайдаллаах сибэки
Хамсыгы турар.

Ол эрэри,
Ороһулан үөскээбит
Олоһум,
Отоһоох-дьэдьиннээх
Обуурум,
Обуута-бичига,
Оһуора-мандара,
Оһуччу эбит.

Тимах курдук
Төһө көрбүт
Тэтэркэй сибэкитэ,
Тэтип күнгө
Таннээбэ суох эбит.
Обууро курдук,
Оһой-санай көрбүт
Обуулаах сибэкитэ
Ордук эбит.

Ол иһин да,
Ого куппун түппүт,
Ого хаамын
Өөнһөппүт,
Сайылыгым барахсан
Сарсык сибэкитэ.

Оройун общественноһа төрөбүт Чурапчы-
быт чарамын ылбабай тыллаах ырыаһытын
Алексей Спиридонович БРОДНИКОВЫ бөчүст-
гаах сынньалаҥка атаарар.

Буонун уонна учуутал быһыытынан Алек-
сей Спиридонович бэйэтин албан ааттаах суолу
тэлбит нөлүөнүтигэр дьүүрэлээхтин олоһо. Ки-
ни суруйбут айымныылара ол да иһин ити
дохсуу нөлүөнэ олоһо дириг тапталынан, мо-
дун дьулуруунан тыналлар. Поэт бөчүстөөх

сынньалаҥка барар да кэинигэр баҕа санаата,
син биир урунуктун курдук:

Сүрэх чопчутун саба
Сүүтүн оту үүннэрсэр
Сүдү баҕа мизэх баар,
Обууро таммах саба
Оһуор отонун ситэрсэр
Олох дьулуура мизэх баар—
иһин суруйар нини.

Сааһыары
Саремарда
Саала тумул сандарда.

Саһарда
Сарпада
Сайгыта сымдыайда.

Тарытты-
Тырытты
Татыйык күөрөйдө.

ТАТЫЙЫК

Күөгүйэй,
Көмүстөй
Күөмэйин көчүттө.

Дьуру-дьур,
Дьыры-дьыр
Дьурулуу сыматта.

— Сибэки
Симэри
Симилбик-симилбин.

Сиккхэри
Сиккхэри
Сирдэбин, сирдэбин.

Татыйык,
Татыйык,
Талбаара таптаатым.

Көмүстөй
Күөмэйгэр
Көрүбө сааһатым.

СУОХ КЫРАДЫҤЫ

Оонһоон аастым
Ого савыым
Обуурдубан түгүө эрбэһим,
О, ого савэ
Олус кылгаскым.

Эдэр савыым
Электэн аастым,
Эккирэтэн ситиэ сүөгүм,
Эчи түрөһик
Элэс гымжытым.

Ого савыым
Отох сибэкитэ
Сүрөһэр
Сүһүөх аста,
Сүрэгэр тыллыым.

Бийиһэ суох
Билгитин кырдыым,
Баар муоскуйуу,
Бар-дьоннууу—
Баар үгүө дьулуур.

Чурапчыбын кинээтэппэксэ,
Чурапчыбын симээтэппэксэ,
Тобо мин кырдымаһый,
Тоба бохтон сытымаһый?

Өрөгөйдөөх бу үйэрэ
Өрүү тымыһаах үлөһит,
Өлбөһүнэ көлүөнэһэ
Өрүөлүү тиллэр эбит.

Сытыа арай оһук буолбүт,
Сыта сымсаар киһи,
Кырдымы да араастаах курдук,
Кырдымы—кыбукка төһө дия.

Хааллым, дороттоор, ахтымаһ
Хата, аһалым бөрүөбүн,
Ыстаал-һыгыт тыаһынан
Ылаан-туһуан көрүөбү.

ЫЧЧАТ ЫРЫАТА

Хатын чарам, күөх намыс.
Хамсыгыр бөчүр сөбүрдөх,
Үчүгэйин Чурапчы—
Үүнэр-сайдар көсүлүлээх.

Хос ырыата:
Ильич сырдык суолууан,
Ильич көрүөс тыллынан,
Эй, чэйин үрөһүөһүн!
Эй, чэйин үрөһүөһүн!

Оскулаһыт ааннарын
Оргуй аһак кинирэбит,
Үтүө дьоммут ааттарын
Үйэттэ үүнэбит.

Хос ырыата.

Чараарыйар чуорааһыт
Чыхчы-балчы көчүһүр,
Күлэр күннээх халлааһыт
Күөрөгэйин көтүтөр.

Хос ырыата.
Үрөх-дьикти наука
Үрүн көмүс очуоһун,
Бары иттан тахсарга
Барда күһүү ууруоһун!

Хос ырыата.
Хатын чарам күөх намыс.
Хамсыгыр бөчүр сөбүрдөх,
Үчүгэйин Чурапчы
Үүнэр, сайдар көсүлүлээх.

Хос ырыата.

К И Ы И

Киһи—
Туохтан да күүстээх
Туут балык буолан,
Аһыйаан
Аһын аһыйда,
Муора
Түгэһин буллуйда.

Киһи—
Тимири тиниттэтэ,
Тимири ытатта,
Тимири ылатта,
Тимири
Катер кынаттаата,
Тимири
Сангарар саналаата.

Киһи—
Нытарар уот буолан,
Ныһыл
Төлөн буолан
Ныһыл
Хотой буолан,

Халлаан улабатын
Хайа сүүрдэ,
Көсүөс куйаарын
Нурдары түстэ.

Киһи—
Күн аһыгар,
Сир үрдүгэр
Көрбөтөһүн көрдө,
Билбэтэһин биллэ,
Айбатаһын айда,
Булбатаһын булла.

Киһи—
Сүдү бэйэг
Сүһүөххэр сүгүрүйэн,
Хөһуун бэйэг
Хоолдууннар хөһүкүйэн,
Аан-дархан
Аатын арбанны!
Нилбизиннээх аатын
Ниртийбэтин!
Өрөгөйдөөх аатын
Өлбөдүйбэтин!

КУТАА АТТЫГАР САНАА

Халык тайба
Хаарын хаһан,
Улуу барда
Урун сыйыһан,
Сыгы-хаары
Сыттыктанан,
Ааһыл-ааһык
Аартыктанан,
Тийиһи көлүм
Тимэх сирбөр,
Булан кинирдим
Бултуур мырбар.
Хомуу хаары
Хорон-хорон,
Халык хаары
Хаһан-хаһан,
Кутаа уоту
Буугунаттым,
Күүстээх уоту
Күүтүнэтиим.
Төрөл уоту
Төлө тартым,
Сырдык уоту
Сыралыттым.

Уотум уһаар,
Улуу тайба,
Уолугунан
Уунаһ турда,
Хара сийи лаһа салаһ,
Халлаан сийгин

Хастык тарта,
Туох барыта
Тунаһыйда,
Тула тыата
Түспөн барда.
Чаалай тинттин
Чачыгыраата,
Кинил настыын
Киникинээтэ.

Көтүн-көтүн
Көмүс кыһыннар,
Күлүк түнү
Кыһу тыман,
Обуруону
Ыспыт курдук,
Оһуу-бичик

Оһуор буолан.
Субу кутаа
Суоһугар,
Төрөл күүстээх
Төлөһүгэр,
Ыйы, күнү
Ыматар,
Көлөр көмү
Кинээтэр,
Кыһы буолан
Кыттыстарбыан!
Уот буолан
Умайдарбыан!

Оҕолорбор

Үөрүүнү кытары
Үөрүүм холбосто.
Көрү кытары
Көрүм холбосто.
Ол иһин биэрэбин
Оччугуй болаһып:

Чымылаах тумсуу,
Чыркый буутун,
Кубоһа куугаарын,
Кулун туйаһын—
Ол аата ырыаһын
Оҕолорбор аһылаһын.

ХОТУ ДӨЙДУБА

Холкуһум, далаһыым
Хомураһтаах хоту дөйдүм,
Эн иһигин көрүбөтүм,
Эн дьолууһун мин олоһум.

Олоһум, үлэһитим,
Олоһууһа да сыматтым,
Ол кыһы, Бөрүһүөһүм,
Оронһоор буолам кыһыдым.

Кыһыдым, ол эрэри,
Сүрөһэр сүүрээм көм да баар,
Кыһыдым ситэрсэр
Сүһүөһэр эрчим көм да баар.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

Субуруускай аатынан совхоз парткома, рабочкома уон-
на дирекцията совхоз аһаһаһынай бухгалтериягар Петр
Николаевич Николаев иһин таһымыр баһа

БАИНА МАРИЯ НИКОЛАЕВНА

бу дьыл кулун тутар 13 күнүгэр эдэр сааһыгар соһумар-
дык өлбүтүтэн дьирин кутурбанынан тирдэллэр.

Субуруускай аатынан совхоз Дөһөрдүураптааһы отделе-
ниетин администрацията, профсоюз месткома уонна Ха-
тылы иһилиһигин Советин исполкома отделение механи-
заторагар Егор Петрович Баһыта иһин таһымыр кэргэнэ

БАИНА МАРИЯ НИКОЛАЕВНА

эдэр сааһыгар соһумардык өлбүтүтэн бэйэһэрин дьирин
кутурбанынан биллэрэллэр.

Таһымыр кэргэнэ, айыбыт, аймаһыт

БАИНА МАРИЯ НИКОЛАЕВНА

бу дьыл кулун тутар 13 күнүгэр эдэр сааһыгар соһумар-
дык өлбүтүтэн дьирин кутурбанынан бары таһаарыстарыгар,
дөһөттөрүгар биллэрэллэр.

Кэргэнэ, оҕолоро, аймахтара.